

Sarajevo, 02.09.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
26.08.2019.- 30.08.2019.

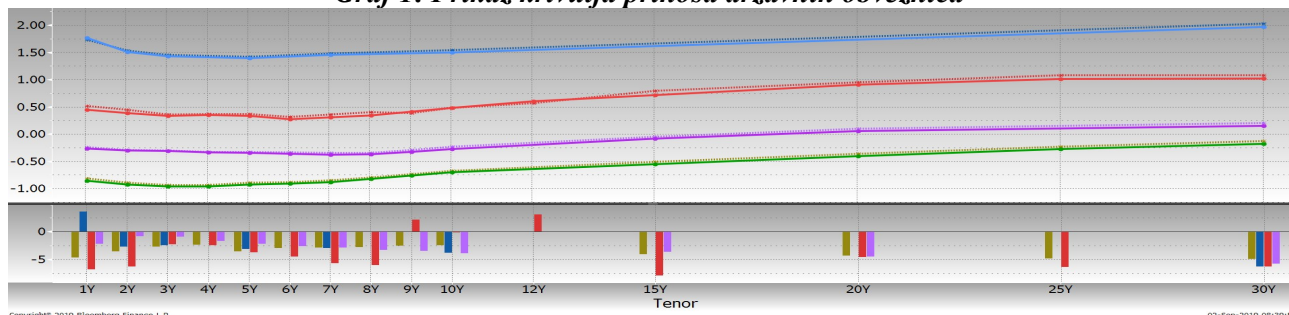
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	23.8.19	-	30.8.19	23.8.19	-	30.8.19	23.8.19	-	30.8.19	23.8.19	-	30.8.19
2 godine	-0,89	-	-0,93	1,53	-	1,50	0,45	-	0,40	-0,29	-	-0,30
5 godina	-0,89	-	-0,92	1,42	-	1,39	0,37	-	0,33	-0,32	-	-0,35
10 godina	-0,68	-	-0,70	1,54	-	1,50	0,48	-	0,48	-0,23	-	-0,27

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	23.8.19	-	30.8.19
3 mjeseca	-0,692	-	-0,710
6 mjeseci	-0,755	-	-0,782
1 godina	-0,790	-	-0,847

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 30.08.2019. godine (pune linije) i 23.08.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih zemalja eurozone su tokom protekle sedmice zabilježili blagi pad za 2,5 do 3,5 bazna poena u odnosu na prethodnu. Veće smanjenje je bilo izraženo kod prinosa na italijanske obveznice, koji su smanjeni za 22 do 35 baznih poena na sedmičnom nivou pod uticajem dešavanja vezanih za formiranje nove koalicione vlade u toj zemlji. Sredinom sedmice potvrđeno je da su stranke Five Star i Democratic Party postigle dogovor da formiraju novu vladu, kao i da bi premijer Conte, koji je prošle sedmice podnio zahtjev za ostavku, mogao ponovo da bude izabran na ovu poziciju. Tokom trgovanja u srijedu **prinos desetogodišnjih italijanskih obveznica je smanjen na 1,045%, što je nivo blizu rekordno niskog nivoa (1,042%) zabilježenog prije 3 godine.** Istovremeno, **prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je dostigao novi rekordno nizak nivo od -0,714%, nakon što je na aukciji obveznica ove ročnosti (s kuponom od 0%) zabilježen rekordno nizak prinos od -0,70%.**

Nakon nekoliko manje optimističnih izjava čelnika ECB o pitanju uvođenja dodatnih stimulativnih mjera, posljednja u nizu je izjava članice IV ECB Lautenschlaeger, koja je naglasila da ne podržava ponovno uvođenje kvantitativnih olakšica, odnosno da bi to trebalo da bude posljednja opcija, jer predstavlja „nестandardnu mjeru“.

Krajem sedmice objavljen je podatak o **stopi inflacije koja je u skladu s očekivanjima, a prema preliminarnim podacima, u augustu u eurozoni smanjena u odnosu na prethodni mjesec na 1,0% sa 1,1%.**

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – Njemačka (kvartalno) final.	II kvartal	-0,1%	-0,1%	0,4%
2.	GDP – Francuska (kvartalno) final.	II kvartal	0,2%	0,3%	0,3%
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	AUG	102,3	103,1	102,7
4.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (final.)	AUG	-7,1	-7,1	-6,6
5.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	AUG	95,1	94,3	95,8
6.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	SEP	9,6	9,7	9,7
7.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	AUG	112,7	111,9	113,3
8.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	AUG	-	98,9	101,2
9.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	JUL	4,7%	5,2	4,5
10.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	AUG	1,0%	1,0%	1,1%
11.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	AUG	1,0%	0,9%	0,9%
12.	Stopa nezaposlenosti – EZ	JUL	7,5%	7,5%	7,5%
13.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	JUL	9,6%	9,9%	9,8%
14.	GDP – Finska (kvartalno)	II kvartal	-	0,5%	0,5%
15.	GDP – Italija (kvartalno)	II kvartal	0,0%	0,0%	0,1%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tokom prošle sedmice smanjeni za 3 do 4 bazna poena, dok je prinos na desetogodišnje obveznice tokom trgovanja u utorak zabilježio smanjenje na najniži nivo u posljednje dvije godine (1,47%). Inverzija američke krive prinosa je i dalje prisutna, naročito na početku krive. Iz Ministarstva za trgovinu Kine je saopšteno da SAD i Kina raspravljaju o narednom krugu trgovinskih pregovora zakazanom za septembar. Od 1.9. stupaju na snagu dodatne tarife koje je Kina uvela prošlog mjeseca na uvoz američkih proizvoda u vrijednosti od 75 milijardi USD, kao i prva tranša povećanih američkih tarifa na oko 250 milijardi USD uvezenih kineskih proizvoda.

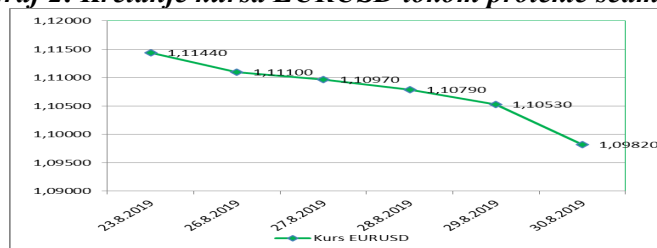
Većina tržišnih analitičara očekuje da će Fed smanjiti referentnu kamatnu stopu na septembarskoj sjednici. Istovremeno, saopšteno je da Fed odbacuje bilo kakva politička razmatranja pri kreiranju monetarne politike i određivanju nivoa kamatnih stopa, nakon što je jedan od njihovih bivših zvaničnika pozvao Fed da razmotri ekonomske rizike ponovnog izbora predsjednika Trumpa.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G)	II kvartal	2,0%	2,0%	3,1%
2.	Indeks lične potrošnje – preliminarni podatak	II kvartal	4,3%	4,7%	1,1%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M)	JUN	0,2%	0,2%	0,2%
4.	PCE deflator (G/G)	JUL	1,4%	1,4%	1,3%
5.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	JUL	0,3%	0,1%	0,5%
6.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	JUL	0,5%	0,6%	0,3%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P	JUL	0,2%	0,2%	0,0%
8.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	23. AUG	-	-6,2%	-0,9%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	24. AUG	214.000	215.000	211.000
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	25. AUG	-	62,5	61,5
11.	Indeks povj. prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	AUG	-4	1	-12
12.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	JUL	0,0	-0,36	0,03
13.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	AUG	-4,0	2,7	-6,3
14.	Obim porudžbina trajnih dobara P	JUL	1,2%	2,1%	1,8%

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad sa nivoa od 1,1144 na nivo od 1,0982 (najniži nivo od polovine maja 2017. godine), što predstavlja pad od 1,45% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice premijer Johnson se direktno obratio predsjedniku Evropskog savjeta Tusku i zatražio da Brisel razmotri „kreativno i fleksibilno“ rješenje granice s Irskom koje ne uključuje trenutno ponuđeno rješenje. Na ovaj upit Tusk je odgovorio da EU odbija posljednji poziv koji je uputio Johnson, a koji se tiče fundamentalnih izmjena uslova Brexita. Saopšteno je da EU smatra da je pitanje granice s Irskom, koje je predloženo, zapravo vitalni dio sporazuma o Brexitu. Ovakve okolnosti ukazuju na to da su svega dva mjeseca do Brexita obje strane u pregovorima potpuno zatvorene, što može biti signal da će Velika Britanija napustiti EU bez sporazuma 31. oktobra. Ipak, EU nije u cijelosti odbacila pismo koje je Johnson dostavio, jer su neki viši zvaničnici EU iznijeli prijedloge vezano za plan granice s Irskom, što može biti signal da su neki pregovori, ipak, mogući. Angela Merkel je pozvala premijera Velike Britanije Johnsona da u narednih 30 dana pronade rješenje za Brexit. Iako to izgleda nemoguće, pojedinci smatraju da, bez obzira što obje strane imaju čvrste stavove, možda ipak ima vremena da se sporazum postigne.

Guverner BoE Carney je izjavio da bi BoE mogla monetarnu politiku učiniti stimulativnom kako bi pomogla ekonomiji u slučaju Brexita bez sporazuma. Carney je dodao da postoje limiti u tome koliko ekonomija može da toleriše rast inflacije uzrokovan slabljenjem GBP. Premijer Johnson je prilikom sastanka grupe G7 izjavio da je u proteklih nekoliko dana, nakon njegove posjete Francuskoj i Njemačkoj, EU postalo jasno šta je problem za Veliku Britaniju. Među ključnim pitanjima jeste problem granice s Irskom. Johnson je izjavio da konačan ishod oko postizanja sporazuma u potpunosti zavisi od EU lidera te da Velika Britanija može da se lako nosi sa situacijom Brexita bez sporazuma, insistirajući na tome da Velika Britanija neće platiti 39 milijardi GBP troška napuštanja EU u slučaju Brexita bez sporazuma koji se može desiti 31. oktobra tekuće godine.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	AUG	-	1,2%	-0,2%
2.	CBI poslovno povjerenje	AUG	-25	-13	-34
3.	CBI povjerenje maloprodaje	AUG	-15	-49	-16
4.	Budžetski deficit (u mlrd GBP)	JUL	-	-13,5	15,2

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,91289 na nivo od 0,90929, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2149 na nivo od 1,2266.

JAPAN

Najviši finansijski regulator Japana je početkom prošle sedmice objavio da je BoJ odgovorna za odluku hoće li povećati monetarne stimulanse kao podršku japanskoj privredi, te bi trebalo da ima u vidu i kako će se takva odluka odraziti na bankarski sektor. U posljednje vrijeme na tržištu su pojačane špekulacije kako će se BoJ pridružiti drugim vodećim centralnim bankama kada je riječ o ublažavanju monetarne politike već narednog mjeseca kako bi se zaštitio privredni rast, s obzirom na negativne uticaje

trgovinskog rata između SAD i Kine. Vlada Japana u petak je objavila Izvještaj o stanju ekonomije za august, u kojem je zadržala procjenu da se ekonomija oporavlja umjerenim tempom, ali je slabost i dalje usmjerena na izvoz.

Tenzije između Japana i Južne Koreje su intenzivirane prošle sedmice. Naime, Južna Koreja je pozvala ambasadora Japana kako bi mu saopštila da se protivi odluci o ukidanju brzog izvoznog statusa, odnosno uklanjanju te zemlje sa tzv. „bijele liste“. S druge strane, iz Kabineta Vlade Japana je saopšteno da su odnosi Japana i Južne Koreje u izuzetno lošem stanju zbog negativnih i iracionalnih akcija s južnokorejske strane.

Iz BoJ je krajem sedmice saopšteno da je iznos za kupovine obveznica s dospijecem od 5 do 10 godina smanjen za 50 milijardi JPY, što je bilo i očekivano. To je ujedno i najveće smanjenje navedenog otkupa obveznica od 2016. godine, kada je BoJ uvela politiku kontrole krive prinosa.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

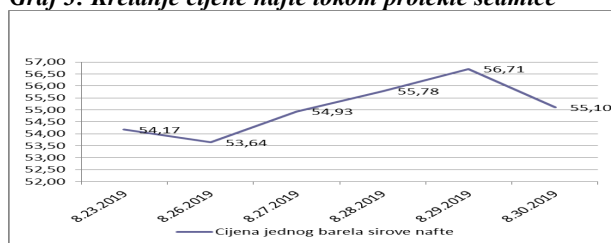
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni	
				period	
1.	Stopa nezaposlenosti	JUL	2,3%	2,2%	2,3%
2.	Maloprodaja (G/G)	JUL	-0,7%	-2,0%	0,5%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	JUL	-0,6%	0,7%	-3,8%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	JUL	-	26,9%	-4,2%
5.	Indeks potrošačkog povjerenja	AUG	37,5	37,1	37,8
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	JUL	0,6%	0,5%	0,7%
7.	Vodeći indeks F	JUN	-	93,3	94,9
8.	Koicidirajući indeks F	JUN	-	100,4	103,4

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 117,49 na nivo od 116,83 (najniži nivo od aprila 2017. godine). JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 105,39 na nivo od 106,28.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,17 USD (48,61 EUR). Cijena nafte je tokom protekle sedmice bilježila rast do četvrtka, dok je u petak, na zatvaranju tržišta, zabilježen blagi pad cijene. Početkom sedmice cijena nafte je bila pod uticajem odluke Kine da od 1. septembra uvede carine na uvoz nafte iz SAD. Ovo je prvi put da Peking uvodi carine od 5% na naftu iz SAD. Već narednog dana, u utorak, pojavile su se nezvanične informacije da su zalihe nafte u SAD smanjene više od očekivanja, što je podstaklo rast cijene. Zvanični podaci o zalihama nafte u SAD, koji su objavljeni u srijedu prošle sedmice, su potvrdili da je došlo do smanjenja ovih zaliha za 10 miliona barela, te su se zalihe našle na najnižem nivou od oktobra 2018. godine. Tokom trgovanja, u četvrtak, cijena nafte je nastavila da bilježi rast nakon što je iz Ministarstva trgovine Kine saopšteno da su voljni da „pregovaraju i saraduju“ sa SAD vezano za trgovinske nesuglasice te da neće poduzimati kontramjere kao odgovor na posljednje carine koje je uvela SAD. Smanjenje cijene nafte, koje je u petak zabilježeno, bilo je pod uticajem informacija da je OPEC povećao proizvodnju prvi put u ovoj godini, dok Rusija nije ispunila dogovoreni obim proizvodnje. Istraživanje koje je proveo Reuters je pokazalo da je OPEC u augustu plasirao na tržište 29,61 miliona barela nafte, što je za 80.000 barela više u odnosu na prethodni mjesec. Cijena nafte je na sedmičnom nivou povećana za 1,72%, što je najveći sedmični rast od sredine jula, a rezultat je značajnog smanjenja zaliha nafte u SAD, kao i ublažavanja oštrog tona u trgovinskim odnosima Kine i SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 55,10 USD (50,17 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.526,96 USD (1.370,21 EUR). Cijena zlata je na zatvaranju tržišta u ponedjeljak zabilježila blagi rast pod uticajem ublažavanja tenzija između Kine i SAD. Predsjednik SAD Trump je izjavio da je Kina voljna da obnovi trgovinske pregovore, što je protumačeno kao pozitivan signal, te se pod uticajem takvih vijesti cijena zlata nije značajno promijenila. Narednog dana investitori su ponovo pojačali zabrinutosti vezano za globalne neizvjesnosti, uključujući i probleme na relaciji SAD-Kina te su utočište potražili u zlatu, što je uticalo na rast cijene ovog plemenitog metala, koja se održava na najvećem nivou od septembra 2013. godine. Industrijska i trgovinska grupa koja je specijalizovana za sve aspekte poslovanja s plemenitim metalima, MKS PAMP GROUP, je saopštila da u dugom roku očekuju rast cijene zlata pod uticajem više stimulaturnih monetarnih politika centralnih banaka, kao i pod uticajem produženih efekata trgovinskih i globalnih neizvjesnosti poput Brexita, tenzija u vezi s Iranom i finansijskih izazova s kojima se suočava Argentina. Zalihe zlata fonda SDPR Gold Trust su u ovom mjesecu povećane za 6,6%. Cijena zlata je tokom augusta povećana za više od 100 USD, uglavnom pod uticajem tenzija vezanih za trgovinski rat između dvije najveće globalne ekonomije, Kine i SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.520,38 USD (1.384,43 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

